

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

Безугла Дар'я Валеріївна

УДК 338.45:658.27

ДИСЕРТАЦІЯ
ОРГАНІЗАЦІЙНО–ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕХНІЧНОГО
ПЕРЕОСНАЩЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ПІДПРИЄМСТВ
МАШИНОБУДУВАННЯ

08.00.04 – економіка та управління підприємствами

(за видами економічної діяльності)

(шифр і назва спеціальності)

Подається на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Безугла Дар'я Валеріївна

(підпис, ініціали та прізвище здобувача)

Науковий керівник Перерва Петро Григорович, доктор економічних наук,
професор

Харків–2018

АНОТАЦІЯ

Безугла Д. В. Організаційно-економічне забезпечення технічного переоснащення виробництва підприємств машинобудування. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» (08 – Економічні науки). – Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Харків, 2018.

У дисертації здійснено комплексне дослідження теоретичних та науково-методичних підходів щодо організаційно-економічного забезпечення технічного переоснащення виробництва підприємств машинобудування, на основі отриманих результатів здійснено його удосконалення та розвиток, що відповідає меті дисертаційної роботи, яка полягає у розробці, обґрунтуванні і подальшому розвитку теоретичних положень, методичних підходів та науково-практичних рекомендацій з технічного переоснащення виробництва підприємств машинобудування.

Досягнення мети підтверджується вирішенням поставлених завдань щодо: узагальнення економічних ознак та уточнення змісту технічного переоснащення виробництва, як багатоаспектного організаційно-економічного процесу, що становить основу його понятійно-термінологічного апарату; формування типології планів технічного переоснащення виробництва з визначенням їх типологічних рівнів, що відповідають напрямкам виробничих стратегій підприємства; розробки організаційно-економічної структури управління інноваційним і науково-технічним забезпеченням технічного переоснащення виробництва (ТПВ) підприємств машинобудування; удосконалення методичного підходу щодо обґрунтування доцільності заміни устаткування в процесі ТПВ за критерієм прибутковості; розвитку методичного підходу до оцінки рівня організаційно-економічної гнучкості підприємства як фактору результативності технічного переоснащення виробництва; обґрунтування організаційно-економічної моделі технічного

переоснащення виробництва, як методичної основи реалізації планів ТПВ; розробки методичного підходу щодо вибору об'єктів технічного переоснащення виробництва в процесі залучення та ефективного використання інвестицій; формування методичного підходу до визначення актуальних напрямків технічного переоснащення виробництва підприємств машинобудування для підвищення їх техніко-технологічного рівня і конкурентоздатності.

Для вирішення поставлених завдань використано такі загальнонаукові та спеціальні методи: фундаментальні положення економічної теорії, економіки підприємства, інноваційного менеджменту; діалектичного аналізу - під час формування мети, задач і концепції дослідження; структурно-функціонального аналізу - при розробці організаційно-економічної моделі ТПВ; експертних оцінок - для обґрунтування актуальних напрямків ТПВ, а також термінів заміни відпрацьованого устаткування; методи оптимізації - для підвищення організаційно-економічної гнучкості підприємства, а також визначення ефективної стратегії його взаємодії з інвестором в процесі ТПВ; системного аналізу - для формування організаційно-економічної структури інноваційного та науково-технічного забезпечення ТПВ підприємств машинобудування; таблично-графічний метод - для впорядкування і наочного відображення статистико-економічних показників діяльності підприємств та результат досліджень.

Основні положення наукової новизни дисертації полягають у такому.

Досліджено теоретичні підходи до розуміння змісту технічного переоснащення виробництва та узагальнено його сутнісні ознаки: багатоаспектність, перетворення виробничої структури, оновлення виробничих засобів. Ураховуючи виділені сутнісні ознаки, сформульовано дефініцію технічного переоснащення виробництва як багатоаспектного процесу організаційно-економічних і техніко-технологічних перетворень виробничих структур на основі оновлення виробничих засобів за рахунок їх

автоматизації і роботизації, впровадження ресурсозберігаючих екологічно безпечних технологій і гнучких систем управління.

Обґрунтовано, що планування ТПВ має відбуватися на двох типологічних рівнях: функціонально-цільовому та індикативному. На першому рівні запропоновано врахувати сутність загальноекономічної та інноваційної стратегії підприємства, що визначатиме зміст планів ТПВ та особливості їх практичної реалізації. На рівні індикативного планування розроблено систему організаційно-економічних і техніко-технологічних індикаторів реалізації ТПВ.

Доведено, що комплекс робіт з ТПВ має виконуватись за циклом "дослідження - розробки - впровадження" і потребує формування відповідної організаційної структури управління підприємством для забезпечення координації робіт. Запропонована організаційно-економічна структура управління інноваційним і науково-технічним забезпеченням ТПВ базується на програмно-цільовому та матрично-проектному підходах і враховує як постійні функціональні відділи підприємства (конструкторські, технологічні, метрологічні тощо), так і тимчасові цільові проектні групи для вирішення конкретних задач ТПВ. Впровадження розробленої структури забезпечує більш повне використання ресурсного потенціалу підприємств машинобудування і дієву координацію робіт з ТПВ.

Встановлено, що у процесі ТПВ необхідність заміни устаткування визначається економією витрат на підтримку працездатності виробничих засобів. Розроблено методичний підхід щодо обґрунтування доцільності заміни устаткування в процесі ТПВ за критерієм прибутковості, який враховує модифіковані показники зносу та придатності технологічного устаткування в залежності від впливу експлуатаційних факторів (якості планово-попереджувальних, поточних і капітальних ремонтів, кваліфікації персоналу, стандартних і специфічних умов експлуатації). Використання запропонованого підходу дозволяє визначити устаткування, яке потребує виведення із

експлуатації, та збільшити операційний прибуток за рахунок скорочення витрат на підтримку працездатності виробничих засобів.

Узагальнено складові організаційно-економічної гнучкості (ОЕГ) виробництва та доведено, що найбільш важливими є інвестиційна спроможність підприємства до оновлення, спроможність до техніко-технологічного та продуктового оновлення. Обґрунтовано, що кожна виділена складова ОЕГ характеризується різною динамікою в періоди розробки нових виробів, технічного переоснащення і підготовки виробництва, освоєння випуску нової продукції. Врахування цих періодів дозволило розвинути методичний підхід до оцінки рівня організаційно-економічної гнучкості виробництва на основі аналізу циклів його гнучкого інноваційного розвитку з урахуванням обсягів часових і фінансових ресурсів. Це дає змогу підвищити результативність ТПВ за складовими організаційно-економічної гнучкості виробництва.

Визначено, що забезпечення результативності реалізації планів технічного переоснащення виробництва вимагає застосування системного підходу. З цією метою удосконалено організаційно-економічну модель ТПВ, що базується на принципах послідовності та емерджентності і містить дві складові: структурно-функціональну та економіко-аналітичну. Структурно-функціональна складова характеризує зміст і взаємозв'язки техніко-технологічної, організаційно-економічної та інноваційно-впроваджувальної підсистем ТПВ. Економіко-аналітична складова базується на визначенні результативності виділених підсистем ТПВ, що створює теоретико-методичну базу для обґрунтування змісту і послідовності етапів ТПВ, а також забезпечує досягнення його цілей.

Виявлено необхідність застосування оптимізаційного підходу до вибору об'єктів технічного переоснащення. Це дозволяє формувати плани ТПВ саме для тих виробничих об'єктів, де можливе досягнення максимальної результативності технічного переоснащення в умовах обмежених фінансово-інвестиційних ресурсів. Удосконалено методичний підхід щодо виконання

інвестиційного проекту ТПВ з використанням графоаналітичної моделі, що визначає ефективну стратегію економічної взаємодії підприємства та інвестора і забезпечує оптимальне використання інвестицій. Взаємодія підприємства та інвестора відбувається у аспектах узгодження умов інвестиційного проекту: обсягів інвестицій, строків і етапів інвестування.

Виявлено сукупність факторів, що позитивно впливають на техніко-технологічний рівень підприємства і надають можливість його підвищення завдяки здійсненню ТПВ за визначеними напрямками. Удосконалено методичний підхід до обґрунтування актуальних напрямів технічного переоснащення виробництва на основі розробленої моделі формування організаційно-економічних переваг, що забезпечує підвищення техніко-технологічного рівня і конкурентоздатності підприємства в процесі ТПВ. Модель передбачає формування системи показників організаційно-ресурсного потенціалу підприємства у його внутрішньому середовищі і критеріїв його оцінки. Критеріальні експертні оцінки дозволяють визначити слабкі компоненти ресурсного потенціалу, які потребують посилення за рахунок цілеспрямованого ТПВ. Це сприятиме підвищенню техніко-технологічного рівня і конкурентоздатності підприємства.

Практичне значення отриманих результатів для машинобудування полягає у тому, що розроблені теоретико-методичні підходи щодо підвищення рівня організаційно-економічного забезпечення технічного переоснащення виробництва доопрацьовані до рівня конкретних практичних методик, рекомендацій і процедур та впроваджені у діяльність підприємств машинобудування: ДП «Електроважмаш» (довідка №302/205-35-76 від 09.03.2017 р.), ТОВ НВП «Електроприлад ОК» (акт №2- НТ від 07.09.2016 р.), ДП «Завод ім. Т. Г. Шевченко» (акт від 28.02.2017 р.), ДП «НДТІ приладобудування» (акт №19-871/21 від 23.01.2017 р.).

Ряд теоретичних положень використовується у навчальному процесі Національного технічного університету «Харківський політехнічний

інститут» при викладанні дисципліни «Інноваційний менеджмент» (довідка від 15.01.2018 р.) для студентів за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Ключові слова: технічне переоснащення виробництва, основні виробничі засоби, інвестиції, інновації, організаційно-ресурсний потенціал.

Список публікацій здобувача

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Безугла Д. В. Тенденції розвитку інноваційної діяльності підприємств Харківської області / Д. В. Безугла, Е. О. Сапожніков // Вісник НТУ «ХПІ» Технічний прогрес та ефективність виробництва. – Харків: НТУ «ХПІ», 2008. – №55 (1). – С. 61–66.
2. Безугла Д. В. Динаміка основних фондів підприємств Харківської області / Д. В. Безугла, Е. О. Сапожніков // Вчені записки Харківського інституту управління. Серія «Наука і практика управління». – Харків: ХІУ, 2009. – Вип. 26. – С. 316–323.
3. Безугла Д. В. Організаційно-економічні аспекти інноваційної діяльності підприємств Харківської області / Д. В. Безугла // Вісник НТУ «ХПІ». – Харків: НТУ «ХПІ», 2013. – №20 (993). – С. 112–120.
4. Безугла Д. В. Оптимізація інвестиційного забезпечення технічного переоснащення виробництва / Д. В. Безугла, П. Г. Перерва // Вісник НТУ «ХПІ». – Харків: НТУ «ХПІ», 2013. – №67 (1040). – 2 част. – С.79–87.
5. Безугла Д. В. Удосконалена модель гнучкого розвитку та інноваційної спроможності підприємства «ГРІСПІ – М» / Д. В. Безугла // Вісник НТУ «ХПІ». – Харків: НТУ «ХПІ», 2014. – №32 (1075). – С. 51–57.
6. Безугла Д. В. Модель ефективності системного процесу технічного переоснащення виробництва / Д. В. Безугла// Технологический аудит и резервы производства. Научный журнал. – Харків: 2015 – №5/5(25). – С.25–31.
7. Bezugla D. V. Economic Feasibility of Reequipment Terms Based on Profitability Criterion, Scientific Journal (in English) / D. V. Bezugla // Marketing and Management of Innovations. – Sumy: University Book, 2015. – № 1. – С. 221–230.

8. Безуглая Д. В. Стратегия «Интеграции конкурентных преимуществ» предприятия в процессе технического переоснащения производства / Д. В. Безуглая // Современный научный вестник. Научно-теоретический и практический журнал. – Белгород: «Роснауцкнига», 2016 – №18 (265). – С. 29–40.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

9. Безугла Д. В. Динаміка інноваційної діяльності підприємств Харківської області / Д. В. Безугла // труды VI Міжнародної науково-практич. конф. «Дослідження та оптимізація економічних процесів» – (грудень 2008 р., Харків). – Харків: НТУ «ХП», 2008. – С. 99–100.

10. Безугла Д. В. Організаційно-економічні аспекти технічного переозброєння виробництва / Д. В. Безугла, Е. О. Сапожников // труды IV Міжнародної конф. «Стратегія інноваційного розвитку економіки: бізнес, наука, освіта» (квітень 2012р., Харків). – Харків: НТУ «ХП», 2012. – С.89.

11. Безугла Д. В. Розвиток ринкової інфраструктури інноваційної діяльності / Д. В. Безугла// тези XXII Міжнародної науково-практич. конф. «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я», част. III (жовтень 2014 р., Харків). – Харків: НТУ «ХП», 2014. – С. 134.

12. Безугла Д. В. Макроекономічні аспекти технічного переоснащення підприємств / Д. В. Безугла // тези XXIII Міжнародної науково-практич. конф. «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я», част. III (травень 2015р., Харків). – Харків: НТУ «ХП», 2015. – С. 90.

13. Безугла Д. В. Удосконалення інноваційної інфраструктури технічного переоснащення виробництва / Д. В. Безугла // тези III Міжнародної науково-практич. конф. «Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури: Європейський вектор – нові виклики та можливості» (травень 2015 р., Львів). – Львів: Львівська політехніка, 2015. – С.43.

14. Безугла Д. В. Удосконалення організаційної структури підприємства в процесі технічного переоснащення виробництва / Д. В. Безугла // тези XXIV Міжнародної науково-практич. конф. «Інформаційні технології: наука,

техніка, технологія, освіта, здоров'я», част. III (травень 2016 р., Харків). – Харків: НТУ «ХП», 2016. – С. 91.

15. Безугла Д. В. Техніко-технологічне переоснащення виробництва на засадах системної організаційно-економічної інтеграції / Д. В. Безугла // труди VII Міжнародної науково-практич. інтернет-конф. «Стратегії інноваційного розвитку економіки України» (грудень 2016, Харків). – Харків, НТУ «ХП», 2016. – С. 137–139.

16. Безугла Д. В. Емерджентність як фактор визначення ефективності технічного переоснащення виробництва / Д. В. Безугла // тези XXIV Міжнародної науково-практич. конф. «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я», част. III (травень 2017 р., Харків). – Харків: НТУ «ХП», 2017. – С. 144.

ABSTRACT

Bezugla D.V. Organization-economic providing the technical reequipment of production of machine-building enterprises. - Qualifying scientific work as a manuscript.

Thesis for the degree of Candidate of Economic Sciences (PhD) in speciality 08.00.04 “Economics and management of enterprises (by types of economic activity)” (08 - Economics). - National Technical University “Kharkiv Polytechnic Institute”, Kharkiv, 2018.

In the thesis, a comprehensive study of theoretical and scientific-methodological approaches to the organizational-economic support for production technical reequipment of machine-building enterprises was carried out, on the basis of the results obtained, its improvement and development was carried out corresponding to the purpose of thesis work which comprises working out, substantiation and further development of theoretical provisions, approaches and scientific-practical recommendations on the production technical reequipment of machine-building enterprises.

Attainment of the purpose is confirmed by solution of the tasks set for: generalization of essential features and refinement of the content of production technical reequipment as a multi-aspect organizational-economic process that forms the basis of its conceptual and terminological apparatus; formation of a typology of plans for production technical reequipment with definition of their typological levels corresponding to the directions of production strategies of enterprises; development of organizational-economic structure of management of innovative and scientific-technical support for production technical reequipment (PTR) of machine-building enterprises; perfection of the methodical approach for a substantiation of expediency of equipment replacement in the course of PTR by criterion of profitability; development of a methodical approach to assessing the level of enterprise organizational-economic flexibility as a factor of PTR effectiveness; substantiation of the organizational- economic model of production technical reequipment as a methodological basis for the implementation of PTR plans; development of a

methodical approach to the selection of objects of production technical reequipment in the process of attracting and using investments; formation of a methodical approach to determining the actual directions of production technical reequipment of machine-building enterprises to enhance their technical-technological level and competitiveness.

To solve the tasks set, the following general scientific and special methods were used: fundamental provisions of economic theory, enterprise economics, innovative management; dialectical analysis - for the formation of research goals, tasks and concept; structural-functional analysis - when developing organizational-economic model of PTR; expert evaluations – for substantiation of PTR actual directions as well as the terms of used equipment replacement; optimization methods - for improvement of the enterprise organizational-economic flexibility as well as determination of the effective strategy for its interaction with the investor in PTR process; system analysis - for the formation of organizational-economic structure of innovative and scientific-technical support for PTR of machine-building enterprises; table-graphical method - for ordering and visualization of statistical-economic indicators of enterprise activity and research results.

Main provisions of thesis scientific novelty are as follows.

Theoretical approaches to understanding the content of production technical reequipment were investigated and its essential features were generalized: multi-aspect nature, transformation of production structure, renovation of production assets. Taking into account the identified essential features, the definition of production technical reequipment as a multi-aspect process of organizational-economic and technical-technological transformation of production structures was formulated on the basis of production assets renovation due to their automation and robotization, the introduction of resource-saving ecologically friendly technologies and flexible management systems.

It was substantiated that PTR planning must be made at two typological levels: functionally-targeted and indicative. At the first level, it was proposed to take into account the essence of general economic and innovative strategy of the enterprise

which will determine the content of PTR plans and the specifics of their practical implementation. At the level of indicative planning, a system of organizational-economic and technical-technological indicators for the implementation of PTR was developed.

It was proved that complex of works on PTR must be performed in the “research - development – implementation” cycle and requires the formation of an appropriate organizational structure for enterprise management to ensure coordination of work. The proposed organizational-economic structure of management of innovation and scientific-technical support for PTR is based on the program-targeted and matrix-project approaches and takes into account both the permanent functional departments of the enterprise (design, technological, metrological, etc.) and temporary target design groups for solving specific problems of PTR. The introduction of the developed structure ensures a more complete use of the resource potential of machine-building enterprises and the effective coordination of work on the PTR.

It was found that in the PTR process, the need to replace the equipment is determined by cost savings for maintenance of production assets. Methodical approach was developed to substantiate the expediency of equipment replacing in PTR process by the profitability criterion which takes into account the modified wear and applicability indicators of the process equipment depending on the impact of operational factors (quality of scheduled preventive maintenance, routine repair and overhaul, personnel qualifications, standard and specific operating conditions). Using the proposed approach, it is possible to identify the equipment that requires decommissioning and to increase operating profit by reducing maintenance costs of production assets.

Components of organizational-economic flexibility (OEF) of production were generalized and it was proved that the most important components are the investment ability of the enterprise for renovation, the ability for technical-technological update and the ability to renew the products. It was substantiated that each identified component of the OEF is characterized by different dynamics during the

development of new products, technical reequipment and preproduction, assimilation of new products. Accounting of these periods allowed to develop a methodical approach to assessing the level of production organizational-economic flexibility based on the analysis of cycles of its flexible innovation development, taking into account the amount of time and financial resources. This makes it possible to increase the effectiveness of PTR on the components of organizational-economic flexibility of production.

It was determined that ensuring the effectiveness of implementation of plans for the production technical reequipment requires the application of a systematic approach. To this end, the organizational-economic model of PTR was improved, which is based on the principles of sequence and emergence and contains two components: structural-functional and economic-analytical. The structural-functional component characterizes the content and interrelationships of the technical- technological, organizational-economic and innovation-implementation subsystems of PTR. The economic-analytical component is based on determining the effectiveness of the allocated PTR subsystems which creates a theoretical and methodological basis for substantiating the content and sequence of PTR steps and also ensures the achievement of its goals.

Necessity of applying an optimization approach to the selection of technical reequipment objects was identified. This allows the formulation of PTR plans for those production facilities where it is possible to achieve maximum efficiency of technical reequipment in conditions of limited financial-investment resources. Methodical approach to implementation of PTR investment project was improved with the use of graphoanalytical model that determines the effective strategy of economic interaction between the enterprise and the investor and ensures the optimal use of investments. Interaction between the enterprise and the investor is performed in the aspects of agreeing the conditions of investment project: volume of investments, terms and stages of investment.

A combination of factors that positively affects the enterprise technical-technological level and provides an opportunity to increase it through the

implementation of PTR in certain areas was identified. The methodical approach to substantiation of actual directions of production technical reequipment was improved on the basis of developed model of organizational-economic advantages formation that provides an increase in technical-technological level and competitiveness of the enterprise in PTR process. The model provides for the formation of a system of indicators of the enterprise organizational-resource potential in its internal environment and the criteria for its evaluation. Criterial expert evaluations allow the identification of resource potential weak components which require strengthening by means of a targeted PTR. This will help to improve the technical-technological level and competitiveness of enterprise.

Practical significance of results obtained for machine-building branch is that the developed theoretical and methodological approaches to improve the level of organizational-economic support for production technical reequipment were refined to the level of specific practical methodologies, recommendations and procedures and implemented in the activities of machine-building enterprises: SE “Electrotyazhmash” (Certificate No. 302/205-35-76 of 09.03.2017), SPE “Elektropribor OK” Ltd. (Act No. 2-NT of 07.09.2016), SE “Plant named after T.G. Shevchenko” (Act of 28.02.2017), SE “RDTI of instrument engineering” (Act No. 19-871/21 of 23.01.2017).

A number of theoretical provisions are used in academic activity of National Technical University “Kharkiv Polytechnic Institute” (KhPI) in process of teaching the discipline “Innovation Management” (Certificate of 15.01.2018) for students of the speciality 073 “Management”.

Key words: production technical reequipment, basic production assets, investments, innovations, organizational-resource potential.

List of Ph.D. candidate’s publications

Scientific papers that contain the main scientific results of the dissertation

1. Bezuhla D. V. Tendentsii rozvytku innovatsiinoi diialnosti pidpriemstv Kharkivskoi oblasti / D. V. Bezuhla, E. O. Sapozhnikov // Visnyk NTU «KhPI»

Tekhnichniy prohres ta efektyvnist vyrobnytstva. – Kharkiv: NTU «KhPI», 2008. – №55 (1). – S. 61–66.

2. Bezuhla D. V. Dynamika osnovnykh fondiv pidpriemstv Kharkivskoi oblasti / D. V. Bezuhla, E. O. Sapozhnikov // Vcheni zapysky Kharkivskoho instytutu upravlinnia. Seriiia «Nauka i praktyka upravlinnia». – Kharkiv: KhIU, 2009. – Vyp. 26. – S. 316–323.

3. Bezuhla D. V. Orhanizatsiino-ekonomichni aspekty innovatsiinoi diialnosti pidpriemstv Kharkivskoi oblasti / D. V. Bezuhla // Visnyk NTU «KhPI». – Kharkiv: NTU «KhPI», 2013. – №20 (993). – S. 112–120.

4. Bezuhla D. V. Optymizatsiia investytsiinoho zabezpechennia tekhnichnoho pereosnashchennia vyrobnytstva / D. V. Bezuhla, P. H. Pererva // Visnyk NTU «KhPI». – Kharkiv: NTU «KhPI», 2013. – №67 (1040). – 2 chast. – S.79–87.

5. Bezuhla D. V. Udoskonalena model hnuchkoho rozvytku ta innovatsiinoi spromozhnosti pidpriemstva «HRISPI – M» / D. V. Bezuhla // Visnyk NTU «KhPI». – Kharkiv: NTU «KhPI», 2014. – №32 (1075). – S. 51–57.

6. Bezuhla D. V. Model efektyvnosti systemnoho protsesu tekhnichnoho pereosnashchennia vyrobnytstva / D. V. Bezuhla// Tekhnolohycheskyi audyt i rezervy proyzvodstva. Naukovyi zhurnal. – Kharkiv: 2015 – №5/5(25). – S.25–31.

7. Bezugla D. V. Economic Feasability of Reequipment Terms Based on Profitability Criterion, Scientific Journal (in English) / D. V. Bezugla // Marketing and Management of Innovations. – Sumy: University Book, 2015. – № 1. – C. 221–230.

8. Bezuhlaia D. V. Stratehyia «Yntehratsyy konkurentnykh preymushchestv» predpriatyia v protsesse tekhnicheskoho pereosnashchennia proyzvodstva / D. V. Bezuhlaia // Sovremennyi nauchnyi vestnyk. Nauchno-teoretycheskyi i praktycheskyi zhurnal. – Belhorod: «Rosnauchknyha», 2016 – №18 (265). – S. 29–40.

Scientific papers that prove the approbation of dissertation results

9. Bezuhla D. V. Dynamika innovatsiinoi diialnosti pidpriemstv Kharkivskoyi oblasti / D. V. Bezuhla // trudy VI Mizhnarodnoi naukovo-praktych. konf. «Doslidzhennia ta optymizatsiia ekonomichnykh protsesiv» – (hruden 2008 r., Kharkiv). – Kharkiv: NTU «KhPI», 2008. – S. 99–100.

10. Bezuhla D. V. Orhanizatsiino-ekonomichni aspekty tekhnichnoho pereozbroyennia vyrobnytstva / D. V. Bezuhla, E. O. Sapozhnikov // trudy IV Mizhnarodnoi konf. «Stratehiiia innovatsiinogo rozvytku ekonomiky: biznes, nauka, osvita» (kviten 2012r., Kharkiv). – Kharkiv: NTU «KhPI», 2012. – S.89.

11. Bezuhla D. V. Rozvytok rynkovoï infrastruktury innovatsiinoï diial-nosti / D. V. Bezuhla // tezy XXII Mi zhnarodnoi naukovo-praktych. konferetsii «Informatsiini tekhnolohii: nauka, tekhnika, tekhnolohiia, osvita, zdorovia», chast. III (zhovten 2014 r., Kharkiv). – Kharkiv: NTU «KhPI», 2014. – S. 134.

12. Bezuhla D. V. Makroekonomichni aspekty tekhnichnoho pereosnashchennia pidpriemstv / D. V. Bezuhla // tezy XXIII Mizhnarodnoi naukovo-praktych. konf. «Informatsiini tekhnolohii: nauka, tekhnika, tekhnolohiia, osvita, zdorovia», chast. III (traven 2015r., Kharkiv). – Kharkiv: NTU «KhPI», 2015. – S. 90.

13. Bezuhla D. V. Udoskonalennia innovatsiinoï infrastruktury tekhnichnoho pereosnashchennia vyrobnytstva / D. V. Bezuhla // tezy III Mizhnarodnoi naukovo-praktych. konf. «Problemy formuvannia ta rozvytku innovatsiinoï infrastruktury: Yevropeiskyi vektor – novi vyklyky ta mozhlyvosti» (traven 2015 r., Lviv). – Lviv: Lvivska politekhnika, 2015. – S.43.

14. Bezuhla D. V. Udoskonalennia orhanizatsiinoï struktury pidpriemstva v protsesi tekhnichnoho pereosnashchennia vyrobnytstva / D. V. Bezuhla // tezy XXIV Mizhnarodnoi naukovo-praktych. konf. «Informatsiini tekhnolohii: nauka, tekhnika, tekhnolohiia, osvita, zdorovia», chast. III (traven 2016 r., Kharkiv). – Kharkiv: NTU «KhPI», 2016. – S. 91.

15. Bezuhla D. V. Tekhniko-tekhnolohichne pereosnashchennia vyrobnytstva na zasadakh systemnoi orhanizatsiino-ekonomichnoi intehratsii / D. V. Bezuhla // trudy VII Mizhnarodnoi naukovo-praktych. internet-konf. «Stratehii innovatsiinoho rozvytku ekonomiky Ukrainy» (hruden 2016, Kharkiv). – Kharkiv, NTU «KhPI», 2016. – S. 137–139.

16. Bezuhla D. V. Emerdzhentnist yak faktor vyznachennia efektyvnosti tekhnichnoho pereosnashchennia vyrobnytstva / D. V. Bezuhla // tezy XXIV Mizhnarodnoi naukovo-praktych. konf. «Informatsiini tekhnolohii: nauka, tekhnika,

tehnolohiia, osvita, zdorovia», chast. III (traven 2017 r., Kharkiv). – Kharkiv: NTU «KhPI», 2017. – S. 144.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ТЕХНІЧНОГО ПЕРЕОСНАЩЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ.....	10
1.1 Категоріально-понятійний апарат і організаційно-економічні компоненти технічного переоснащення виробництва в умовах ринкової економіки.....	10
1.2 Організація технічного переоснащення виробництва в контексті інноваційної діяльності підприємств.....	39
1.3 Технічне переоснащення виробництва як фактор організаційно-економічної адаптації підприємства.....	46
Висновки до Розділу 1.....	56
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕХНІЧНОГО ПЕРЕОСНАЩЕННЯ ВИРОБНИЦТВА.....	58
2.1 Аналіз стану і динаміки основних виробничих засобів підприємств машинобудування.....	58
2.2 Інвестиційна складова технічного переоснащення виробництва підприємств машинобудування.....	70
2.3 Інноваційне забезпечення технічного переоснащення виробництва підприємств машинобудування.....	82
Висновки до Розділу 2.....	99
РОЗДІЛ 3 РОЗВИТОК ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕХНІЧНОГО ПЕРЕОСНАЩЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ.....	101
3.1 Забезпечення організаційно-економічної гнучкості виробництва в процесі його технічного переоснащення.....	101
3.2 Методичний підхід щодо залучення та використання інвестицій на цілі технічного переоснащення виробництва	110

3.3	Заміна устаткування в процесі технічного переоснащення виробництва на засадах прибутковості.....	122
3.4	Обґрунтування актуальних напрямів технічного переоснащення виробництва підприємств машинобудування.....	136
	Висновки до Розділу 3.....	149
	ВИСНОВКИ.....	151
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	156
	ДОДАТКИ.....	172